

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/27/2015
Identifikačné číslo spisu:	1713211830
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1713211830.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Kofola a. s., súp. č. 1, 013 15 Rajecká Lesná, IČO: 36 319 198, zast. advokátom JUDr. Michalom Krnáčom, so sídlom Vojtecha Tvrdého 793/21, 010 01 Žilina, proti odporcovi: METRO Cash & Carry SR s. r. o., so sídlom Senecká cesta 1881, 900 28 Ivanka pri Dunaji, IČO: 45 952 671, zast. alianciadvokátov ak, s. r. o., so sídlom Vlčkova 8/A, 811 05 Bratislava, IČO: 36 679 771, konajúca prostredníctvom konateľov, advokátov JUDr. Gerty Sámelovej Flassikovej a Mgr. Jána Vloža, o zaplatenie 338.666,66 eur istiny s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 23Cb/82/2013, na dovolanie HOPI SK s. r. o., so sídlom Bratislavská 83, 902 01 Pezinok, IČO: 35 785 632, zast. advokátom Mgr. Zdenkom Nováčkom, so sídlom Brančská 7, 851 01 Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/187/2014-1675 z 30. januára 2015, právoplatné 24. marca 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie HOPI SK s. r. o., so sídlom Bratislavská 83, 902 01 Pezinok, IČO: 35 785 632 o d m i e t a.

Navrhovateľovi a odporcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III ako súd prvého stupňa uznesením č. k. 23Cb/82/2013-1556 zo dňa 15. 05. 2014 rozhodol o nepripustení vstupu spoločnosti HOPI SK s. r. o., so sídlom Bratislavská 83, 902 01 Pezinok, IČO: 35 785 632, do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania domáha proti odporcovi zaplatenia sumy 338.666,66 eur s príslušenstvom. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že on ako dodávateľ a odporca ako odberateľ uzavreli dňa 25. 03. 2005 rámcovú dodávateľskú zmluvu, v ktorej bol okrem iného dohodnutý postup dodávky a zvozu vratných obalov z jednotlivých prevádzok odporcu, čo zabezpečoval zmluvný partner odporcu - HOPI SK s. r. o., a to z predajní odporcu do svojho distribučného centra. Podľa dohodnutého postupu bol navrhovateľ povinný vratné obaly vyzdvihnúť pri svojom najbližšom nasledujúcom závoze do distribučného centra HOPI SK s. r. o., najneskôr však do 7 dní od zaslania avíza od odporcu a spoločnosť HOPI SK s. r. o. bola

povinná vratné obaly odovzdať navrhovateľovi s riadne vyplneným ložným listom. Ak navrhovateľ tovar nevyzdvihol, odporca bol oprávnený vrátiť ho prostredníctvom HOPI SK s. r. o. na náklady navrhovateľa. Odporca vystavil faktúry, ktorými navrhovateľovi vyúčtoval dohodnutú cenu vrátených obalov, pričom tieto faktúry si odporca jednostranne započítaval s faktúrami vystavenými navrhovateľom za predaj tovaru. Faktúry odporcu, ako aj ich jednostranné započítanie s faktúrami navrhovateľa vo výške žalovanej sumy považoval navrhovateľ za neoprávnené, keďže podľa jeho zistenia vratné obaly v celkovej hodnote 338.666,66 eur neboli navrhovateľovi odovzdané (ložné listy nepreukazovali prevzatie vratných obalov prepravcom navrhovateľa). Na základe uvedeného sa navrhovateľ v konaní domáha zaplattenia dlžnej sumy 338.666,66 eur aj s príslušenstvom.

Odporca v konaní poukázal na skutočnosť, že s HOPI SK s. r. o. mal uzavretú zmluvu o logistických službách zo dňa 01. 02. 2008, podľa ktorej sa odporca zbavuje zodpovednosti za spätné zásielky v momente, keď od neho spätnú zásielku v priestoroch jednotlivých prevádzok prevezme spoločnosť HOPI SK s. r. o. Od tohto momentu je za spätnú zásielku zodpovedná spoločnosť HOPI SK s. r. o.. Z podnetu (súhlasu) odporcu oznámila spoločnosť HOPI SK s. r. o. v podaní zo dňa 30. 04. 2014 svoj vstup do predmetného konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu podľa § 93 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Vedľajšie účastníctvo odôvodnila ochranou svojich práv a záujmov v súvislosti s argumentáciou navrhovateľa spochybňujúcou jej podnikateľskú činnosť, povesť a dobré meno a tiež tým, že disponuje dôkazmi a vedomosťami na podporu odporcu v predmetnej veci.

Nakoľko navrhovateľ so vstupom spoločnosti HOPI SK s. r. o., IČO: 35 785 632, do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu nesúhlasil, súd prvého stupňa v zmysle § 93 ods. 3 veta druhá O. s. p. rozhodoval o prípustnosti vedľajšieho účastníctva, čomu predchádzalo skúmanie právneho záujmu vedľajšieho účastníka na výsledku konania ako zákonnej podmienky jeho vstupu. Súd v tejto súvislosti argumentoval, že rozhodnutím súdu o uplatnenom nároku navrhovateľa, ktorý vyplýva z rámcovej dodávateľskej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom, t. j. zo záväzkového vzťahu, ktorý upravuje len vzájomné práva a povinnosti navrhovateľa a odporcu, nemôže byť vedľajší účastník na svojich právach a povinnostiach dotknutý, keďže žiadne jeho práva a povinnosti z tohto zmluvného vzťahu voči navrhovateľovi alebo odporcovi nevyplyvajú a ani zo zákona nevyplyva určitý spôsob vyrovnania medzi účastníkmi konania a vedľajším účastníkom v prípade akéhokoľvek rozhodnutia súdu o spornom nároku. Súd nepovažoval za právny záujem na výsledku konania ani vedľajším účastníkom uvádzanú skutočnosť, že navrhovateľ svojou žalobnou argumentáciou spochybňuje podnikateľskú činnosť, povesť a dobré meno vedľajšieho účastníka, keďže predmetom tohto konania nie je rozhodovanie o povesti a dobrom mene vedľajšieho účastníka, a teda ani nemôže byť rozhodnutím súdu jeho dobré meno a povesť dotknuté. Na základe uvedeného súd prvého stupňa spoločnosť HOPI SK s. r. o., IČO: 35 785 632 ako vedľajšieho účastníka do konania na strane odporcu nepripustil.

Na odvolanie odporcu a spoločnosti HOPI SK s. r. o., Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., uznesením č. k. 1Cob/187/2014-1675 zo dňa 30. 01. 2015 uznesenie súdu prvého stupňa podľa 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Poukázaním na § 93 ods. 1, 3 O. s. p., v odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že pre vedľajšieho účastníka je charakteristické, že vystupuje popri účastníkovi konania, na stranu ktorého sa pripojil. Popri navrhovateľovi alebo odporcovi sa ako vedľajší účastník môže konania zúčastniť ten, kto má právny záujem na jeho výsledku. O právny záujem vedľajšieho účastníka ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím vo veci môže byť dotknuté jeho právne postavenie alebo práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva.

Odvolací súd sa po preskúmaní spisu stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v danom prípade podmienky na pripustenie vstupu vedľajšieho účastníka do konania splnené nie sú. Poukázal na nárok uplatnený navrhovateľom v predmetnom konaní, ktorý vyplýva z rámcovej dodávateľskej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom, pričom spoločnosť HOPI SK s.r.o. z tohto zmluvného

vzťahu žiadne práva a povinnosti voči navrhovateľovi alebo odporcovi nevyplyvajú. Rozhodnutím súdu o uplatnenom nároku navrhovateľa preto spoločnosť HOPI SK s.r.o. nemôže byť dotknutá na svojich právach a povinnostiach a taktiež ním nemôže byť ovplyvnené jej právne postavenie ako zmluvného partnera odporcu, ktorý odporcovi zodpovedá za vracanie (dodávanie) tovaru (vratných obalov) na základe samostatnej zmluvy uzavretej medzi nimi.

V odvolaniach uvedené námietky odporcu a spoločnosti HOPI SK s. r. o odvolací súd vyhodnotil za také, ktoré nie sú spôsobilé spochybniť správnosť prvostupňového rozhodnutia, rovnako nemajú vplyv na doterajšie posúdenie (ne)existencie právneho záujmu vedľajšieho účastníka na výsledku konania ako zákonnej podmienky jeho vstupu. K spornej otázke odovzdania vratných obalov navrhovateľovi odvolací súd uviedol, že táto otázka môže byť predmetom dokazovania v predmetnom konaní len vo vzťahu k preukázaniu dôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa, z čoho zároveň vyplýva, že ani existencia zodpovednostného vzťahu medzi spoločnosťou HOPI SK s. r. o. a odporcom v danom prípade nezakladá právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania.

Odvoláciu námietku spočívajúcu v tvrdení, že rozhodnutie súdu bolo vydané predčasne, čím odvolateľom nebolo umožnené vyjadriť sa k námietkam navrhovateľa zo dňa 06. 05. 2014, odvolací súd považoval v čase svojho rozhodnutia za právne irelevantnú, konštatujúc, že odvolateľmi neskôr uvedené skutočnosti nemajú, a teda ani v prípade ich uplatnenia pred rozhodnutím súdu nemohli mať vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 24. 03. 2015.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote dovolanie spoločnosť HOPI SK s. r. o., IČO: 35 785 632 (ďalej tiež ako „dovolateľ“), argumentujúc dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.. Vo veci konajúcim súdom vytkla odňatie možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p., nesprávne právne posúdenie veci v dôsledku „reštriktívnej interpretácie § 93 ods. 1 O. s. p., porušenie princípu rovnosti účastníkov a zásady kontradiktórnosti konania na prvostupňovom súde, ako aj porušenie princípu dvojínštančnosti konania, keď ako dovolateľ, tak ani odporca nemali reálnu možnosť vyjadriť sa k námietke navrhovateľa o nepripustení vedľajšieho účasti na prvostupňovom súde.

Dovolateľ poukázaním na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Českej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Najvyššieho súdu Českej republiky, rovnako rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci konajúcim súdom vytkol porušenie princípov a zásad súdneho konania. Súdu prvého stupňa vytýka, že o námietkach navrhovateľa o nepripustení vedľajšieho účasti do konania rozhodol dňa 15. 05. 2014, a teda ešte pred tým, ako ich vôbec doručil dovolateľovi na vyjadrenie dňa 19. 05. 2014, pričom dovolateľ sa k námietkam navrhovateľa vyjadril dňa 21. 05. 2014. Tvrdí, že uvedeným postupom prvostupňového súdu došlo k porušeniu princípu rovnosti účastníkov a zásady kontradiktórnosti konania, v rozpore s právom na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Vo vzťahu k uvedenému odvolaciemu súdu vytkol jeho konštatovanie o tom, že ide o „právne irelevantnú skutočnosť, keďže odvolateľmi neskôr uvedené skutočnosti nemajú, a teda ani v prípade ich uplatnenia pred rozhodnutím súdu nemohli mať vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia“. Namietol porušenie zásady dvojínštančnosti súdneho konania, pretože dovolateľove (aj odporcove) vyjadrenia k námietkam navrhovateľa boli predmetom len odvolacieho, a nie aj prvostupňového preskúmavania.

Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení dovolateľ dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K dovolaniu spoločnosti HOPI s. r. o. sa navrhovateľ ani odporca písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho

pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) najskôr skúmal, či dovolanie podáva subjekt oprávnený podať dovolanie.

Podľa § 243c O. s. p., veta pred bodkočiarkou, pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné.

Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník (§ 201 O. s. p.).

Vo všeobecnosti platí, že vedľajší účastník sa zúčastňuje konania popri navrhovateľovi (žalobcovi) alebo odporcovi (žalovanom) ako osoba majúca právny záujem na výsledku konania (§ 93 ods. 1 O. s. p.). Zmyslom vedľajšieho účasti je „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov konania. I keď má vedľajší účastník v konaní (z procesnoprávneho hľadiska) rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania (§ 93 ods. 4 veta prvá O. s. p.), z hľadiska hmotnoprávneho je významné to, že mu rozhodnutím súdu vo veci samej nemôže byť prisúdené právo alebo uložená povinnosť, ktoré tvoria predmet sporu. Do konania vstupuje tretia osoba ako vedľajší účastník na základe procesnej iniciatívy niektorého z účastníkov konania. Do konania môže vstúpiť aj z vlastnej iniciatívy a vedľajším účastníkom sa vtedy stáva tým, že súdu dôjde jej formálne oznámenie o vstupe do konania na niektorej procesnej strane, ale tiež tým, že aj bez formálneho „ohlásenia vstupu“ začne v konaní fakticky procesne pôsobiť tak, že pri tom nevznikajú pochybnosti, že jej úmyslom je realizovať procesné oprávnenia vedľajšieho účastníka. O prípustnosti vedľajšieho účasti rozhoduje súd len vtedy, ak niektorý z účastníkov konania namieta neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania; pokiaľ nebola námietka neprípustnosti vznesená, je tretia osoba bez ďalšieho vedľajším účastníkom konania.

Ustanovenie § 201 O. s. p. rozlišuje v podstate dva typy vedľajších účastníkov. Prvým je vedľajší účastník, ktorý v konaní vystupuje popri navrhovateľovi alebo odporcovi v zmysle ust. § 93 ods. 2 O. s. p. s rovnakými právami a povinnosťami ako účastník konania (§ 93 ods. 4 O. s. p.). Druhým je vedľajší účastník, ktorému z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkom konania (nový typ vedľajšieho účastníka s účinnosťou od 15. 10. 2008 zavedený novelou Občianskeho súdneho poriadku - zákonom č. 384/2008 Z. z.). Ide o prípady, v ktorých existuje dôležitý verejný záujem, v praxi ide hlavne o právnické osoby zamerané na ochranu jednotlivcov a skupín pred diskrimináciou, o združenia na ochranu spotrebiteľov a podobne.

Rozlišovanie typov vedľajších účastníkov má význam pri posudzovaní legitímácie vedľajšieho účastníka na podanie opravného prostriedku. Bez ohľadu na súhlas hlavného účastníka môže vedľajší účastník podať odvolanie v prípade druhého typu vedľajšieho účasti, kedy sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma. V rámci prvej skupiny vedľajšieho účasti však musí ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, čo znamená, že vedľajší účastník môže podať odvolanie len v prípadoch, ak ho zároveň podá hlavný účastník, prípadne ak hlavný účastník s takýmto úkonom vyjadrí súhlas. Ak by hlavný účastník súhlas nevyjadril, prípadne by ho odvolal, posudzovala by sa takáto situácia ako nesplnenie subjektívnej podmienky na podanie odvolania.

Situácia je obdobná aj v prípade mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda vedľajší účastník ho môže podať len vtedy, ak ho zároveň podá aj hlavný účastník, alebo ak s ním tento účastník vyjadril súhlas.

V preskúmvanej veci podala dovolanie HOPI SK s.r.o., so sídlom Bratislavská 83, 902 01 Pezinok, IČO: 35 785 632, obchodná spoločnosť zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, v oddieli Sro, vložka č. 21469/B, a teda subjekt so spôsobilosťou byť účastníkom občianskeho súdneho konania (§ 19 O. s. p., § 18 a nasl. Občianskeho zákonníka).

V prípade označenej spoločnosti z právneho predpisu nevyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, z dôvodu ktorého na to, aby menovaná spoločnosť ako vedľajší

účastník mohla dovolanie podať, je potrebný súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého vystupuje, v tomto konkrétnom prípade súhlas odporcu. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa dovolanie spoločnosti HOPI s. r. o. po jeho doručení prvostupňovému súdu, zaslal navrhovateľovi aj odporcovi, ktorým bolo dovolanie doručené v dňoch, ako vyplýva z údajov na doručenkách pripojených k č. l. 1699 spisu, v dňoch 17. 04. 2015 (právnemu zástupcovi odporcu) a 20. 04. 2015 (právnemu zástupcovi navrhovateľa), spolu s výzvou na vyjadrenie sa k predmetnému dovolaniu a predloženie plnej moci účastníkov konania v dovolacom konaní. Rovnako im bolo doručené aj doplnenie dovolania spoločnosti HOPI SK s. r. o., a to dňa 04. 05. 2015 obidvom účastníkom konania cestou ich právnych zástupcov. Hoci odporca o dovolaní spoločnosti HOPI s. r. o. preukázateľne nadobudol vedomosť, s podaním dovolania súhlas neprejavil, ani sa nijako k tejto skutočnosti nevyjadril.

Vo vzťahu k prípadnému osobitnému zisťovaniu stanoviska odporcu dovolací súd uvádza, že toto nebolo v danom prípade potrebné, nakoľko odporca je v konaní zastúpený advokátom ako osobou znalou práva, ako aj s poukazom na vyššie uvedené doručenie dovolania (vrátane jeho doplnenia) odporcovi spolu s výzvou na vyjadrenie, na ktoré nijako nereagoval a v konaní vedľajšieho účastníka nepodporil.

Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže dovolací súd s prejavom vôle odporcu ako hlavného účastníka na podporu podania dovolania spoločnosťou HOPI s. r. o. nedisponuje, je zřejmé, že táto spoločnosť je subjektom, ktorý nie je oprávnený na podanie dovolania, preto jeho dovolanie ako podané niekým, kto na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku nie je oprávnený, podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p., ako neprípustné odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania pre jeho neprípustnosť, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.. Navrhovateľovi ani odporcovi v dovolacom konaní trovy nevznikli, preto im dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.